

ÅTER!

2020

RENHÅLLNINGEN
KRISTIANSTAD

JOHAN KARLSVÄRD
VD

TILLSAMMANS

Att nå ut till alla Kristianstads kommuns 86 000 invånare är en utmaning. En väldigt viktig utmaning eftersom ni alla är våra kunder. Ni producerar avfall som vi hämtar och ser till att det tas om hand på bästa sätt med miljö, service och kundnytta i fokus. Det är vårt uppdrag.

Under flera år har vi skickat ut nyhetsbladet SorteraMera tillsammans med fakturorna. När allt fler kunder klokt nog valt att få sina fakturor digitalt, minskar dock antalet som tar del av informationen i nyhetsbladet. Därför har vi tänkt om och det du håller i din hand är resultatet – kundmagasinet Åter!. Ett magasin som trillar ner i din och övriga kunders brevlåda och bidrar med både information och inspiration om återvinning, miljö och hållbarhet.

Åter! ger dig inte bara viktig information om sophämtning och återvinningscentraler. Det fokuserar också på hur vi tar tillvara och hushåller med jordens resurser, hur kretslopp fungerar och hur saker återvinns och återanvänds. För vi på Renhållningen jobbar med mer än bara hantering av sopor. Det är minst lika viktigt att förebygga och minska mängden avfall. Ett område där vi behöver din hjälp.

Vi är medvetna om att ett utskick som detta kan anses rimma dåligt med vårt fokus på hållbarhet och miljö, men vi försäkrar dig att Åter! är klimatkompenserat hela vägen från produktion till distribution. Vi tror och hoppas att innehållet kommer att ha en positiv påverkan på dig som kund. Att det inspirerar till att göra fler medvetna och hållbara val i vardagen. Tack för att du läser. Tillsammans kan vi göra skillnad.

PÅ OMSLAGET
Under rampen på Renhållningens nya återvinningscentral och hållbarhetspark, Returum.

INNEHÅLL

Trä som trä – eller?	4
Kalender	5
Fyrfackseffekten	6-7
Återbruksbröllop	8-9
Tillsammans kommer vi fram	10
Korsord	11
Notiser	12

ANSVARIG UTGIVARE
Johan Karlsvärd

PRODUKTION
Fri kommunikation AB

REDAKTÖR & SKRIBENT
Thomas Bengtsson

FOTO
Rebecca Wallin

AD
Frida Jönsson

Formgivning
Mathilda Gylling

TRYCK
Litografen

KONTAKT
Kristianstads Renhållnings AB
Bruksgatan 5
291 59 Kristianstad
Tel: 044 13 54 00

Åter! är ett magasin från Renhållningen Kristianstad som kommer ut två gånger per år till invånarna i Kristianstads kommun.

Arbetsledare Lars-Göran Nilsson tillsammans med ÅVC-personal Rolf Pettersson

TRÄ SOM TRÄ – ELLER?

Det var inte länge sedan obehandlat trä som slängdes på återvinningscentralerna brändes upp – helt i onödan. Men nu tas stora steg mot ett mer hållbart samhälle.

På sex månader har det samlats in 1200 träpallar på återvinningscentralerna. De har skickats i retur för att återanvändas – istället för att brännas upp. På Renhållningen bedömer vi nu att potentialen är att kunna samla in 7500 träpallar per år i kommunen. De här möjligheterna är en följd av de nya rutiner som personalen på hos oss jobbat fram det senaste året.

– Tidigare har vi bara fördelat i två sorters trä, impregnerat och inte impregnerat... även pallarna har bränts, berättar Conny Månsson som jobbar nära kunderna på återvinningscentralen.

Trä inte lika med trä

Numera delas allt trä in i flera olika fraktioner, det vill säga fler och mer specificerade grupper, vilket lett till helt nya möjligheter för återvinning – bland annat i form av spånskivor på Ikea – och en direkt påverkan på andra branscher.

– Vi skiljer ut det trä som är helt obehandlat, direkt från träfirman.

Det ska bli spånskivor. När det gäller det impregnerade träet går man allt mer ifrån de giftiga ämnena så där gör byggbranschen sitt till, säger Conny.

Hur kom ni på att ni skulle börja jobba på det här sättet?

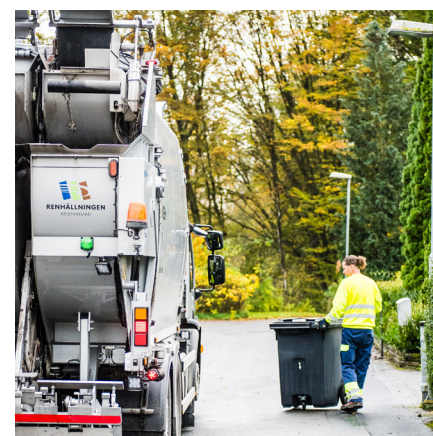
– Vi har jättemycket kundkontakt och utifrån deras frågor har vi börjat fundera – kanske vi ska lyssna mer på vilka krav kunderna ställer på oss. Vissa har till exempel frågat varför vi inte kan samla in vissa saker istället för att bränna.

– Mycket kommer från våra kunder. Vi läser också om världsproblemen och diskuterar dem och funderar på vad vi kan bidra med, säger Conny.

Alla kan göra lite

Engagemanget bland personalen är stort och ett av de viktigaste målen är att vara med och påverka kunderna att sortera mer och bättre. Enligt devisen ”Ingen person kan göra allt, men alla kan göra lite” gör även medarbetarna det de kan.

Text: Jonas Elgh, Content Nation

KALENDER

APRIL

4-6

Sophämtning sker måndag - torsdag vecka 15.

10-12

Återvinningscentralerna är stängda på Långfredagen, Påskafton och Påskdagen.

13

Åhus och Arkelstorp ÅVC har öppet 9-15 Annandag påsk.

14-17

Sophämtning sker tisdag - fredag vecka 16.

27-30

Inför första maj sker sophämtning måndag - torsdag.

MAJ

1

Första Maj är samtliga återvinningscentraler stängda.

4 & 18

Sommartömning av kärl 1 hos fritidshus börjar vecka 19, kärl 2 börjar vecka 21.

21

Kristi Himmelfärd är samtliga återvinningscentraler stängda.

Ingen sophämtning denna dag, tömning sker måndag till onsdag samt fredag.

30-31

Pingstafton och Pingstdagen är samtliga återvinningscentraler stängda.

JUNI

6

Nationaldagen är samtliga återvinningscentraler stängda.

10

ÅVC Åhus, Tollarp, Degeberga och Arkelstorp har stängt för utbildning. ÅVC Snårarp har öppet som vanligt.

19-20

Midsommarafton och Midsommardagen är samtliga återvinningscentraler stängda. Sophämtning sker måndag - torsdag.

SEPTEMBER

17

Sista öppetdagen för ÅVC Snårarp.

19

Invigning Returum!

ÅTER FYRFACKSEFFEKTEN

VILLAÄGARNA OCH ÄGARE TILL FRITIDSHUS I KRISTIANSTADS KOMMUN ÄR RIKTIGA HJÄLTAR. PÅ BARA TRE ÅR HAR DE 24 000 HUSHÅLLEN MINSKAT ANDELEN REST- OCH MATAV FALL MED 7,7 TON – PER VECKA.

Under 2017 och 2018 hämtade Renhållningen hem alla gamla kärl för hushållens avfall, till förmån för ett nytt sorteringssystem. Hushållen fick två fyrfackskärl vardera, där matavfall, tidningar, färgade och ofärgade glasförpackningar, pappers-, plast- och metallförpackningar sorteras. Sist men inte minst även restavfallet, det vill säga det som blir kvar efter sorteringen.

– När vi bytte system körde vi ut 48 000 kärl för sortering till samtliga hushåll, säger Marcus Norrman, projektledare och strateg.

Nära nog halvering av restavfallet

Sedan dess har sorteringen förbättrats betydligt. Det visar en jämförelse av plockanalyser som vi gjort år 2016 och 2019. Under 2016 samlade ett normalt villahushåll i Kristianstads kommun in 9,8 kilo rest- och matavfall på en vecka. Restavfallet uppgick till 5,6 kilo och matavfallet till 4,2 kilo.

Det nya systemet med fyrfackskärl ger effekt.

– Vi ser fina resultat. I dag samlar ett normalt villahushåll in 6,6 kilo rest- och matavfall på en vecka. Restavfallet ligger nu på 3,2 kilo och matavfallet på 3,4 kilo. Det är en minskning på 42 respektive 20 procent, säger Marcus.

Matrester blir matlådor

Mängden matavfall har inte minskat i samma omfattning som restavfallet. Men minskningen visar trots allt att många har blivit ännu mer medvetna om maten och hur den hanteras. Tidigare hamnade mycket mat i restavfallet. Nu ser vi att avfallet sorteras

och hamnar på rätt plats. Upplevelsen är att allt fler vill bidra i miljöarbetet.

– Kristianstadsborna kan vara stolta över vad de har bidragit med. Kan vi undvika matsvinn i ännu större utsträckning är det ett stort steg för miljön, säger Marcus.

Berit 85 år har andra behov än familjen med blöjbarn

Innan fyrfacksinsamlingen infördes, sorterade alla i garage och förråd och åkte med sina lass till återvinningen. Med fyrfackskärlen behöver man inte åka i lika stor utsträckning. Ett par gånger per år får man däremot ändå räkna med att packa bilen och köra själv, exempelvis vid inköp av stora varor eller vid högtider som jul och nyår.

– Systemet ska passa 24 000 hushåll i så stor utsträckning som möjligt. Det finns möjlighet att variera och ändra något efter behov. Berit 85 år har andra behov än en familj med blöjbarn, säger Marcus.

Nästa plockanalys 2022

Nästa plockanalys av Kristianstads hushållsavfall görs år 2022. Fram till dess tror Marcus att mycket har förändrats.

– Återvinningen av tidningar och reklamblad kommer att minska radikalt. Däremot ökar nog mängden plast. Men det finns signaler om att pappersförpackningarna kan komma att öka, och vi ser livsmedelsbutiker som satsar på lösvaror, det vill säga att du tar med dig egna förpackningar när du handlar. Det är en bra sak om andelen förpackningar minskar.

Text: Elisabet Tapio, Content Nation

*Marcus Norrman,
projektledare för fyrfacksinförandet*

ÅTER- BRUKSBRÖLLOP

EN LITEN BERÄTTELSE OM GIFTERMÅL, ÅTERBRUK
OCH KÄRLEK. HÅLLBAR KÄRLEK.

Att gifta sig och ställa till med bröllopsfest är en av de verkligt stora händelserna i våra liv. En kärlekens dag värd att fira, helst helt utan begränsningar. Vilket givetvis kan resultera i ordentliga köpfester och skenande budgetar. Men, det finns andra vägar.

Som i Lotta-Karin och Björns fall.

För ungefär sex år sedan bestämde de sig för att byta storstad och puls mot hus på den skånska landsbygden, egna odlingar och höns i trädgården. De ville leva nära naturen. Det kändes både viktigt och rätt. Lika rätt som att knyta banden på riktigt och gifta sig.

Strax efter flytten till Skåne drog arbetet med att leta inspiration och dra upp planerna för den stora dagen igång. Ganska snart upptäckte de att det här med bröllop och giftermål blivit till en hysterisk prylsport. Något som kändes allt annat än rätt.

– Vi kände att det vore ett enormt slöseri, både med pengar och jordens knappa resurser, att köpa mängder av nytt till bröllopet, säger Lotta-Karin. Dessutom gick det helt emot det sätt vi valt att leva våra liv.

Därför började de istället fundera på hur de skulle kunna ta tillvara och återbruka sådant som redan fanns, redan var tillverkat och låta dessa saker få nytt liv på festen där deras nya, gemensamma liv skulle firas.

– Vi insåg att det fanns hur mycket som helst som skulle göra sig fantastiskt bra på vårt bröllop, berättar Lotta-Karin. Begagnade saker med mycket själ som med ytterst små justeringar blev till våra egna.

Loppisfynd utgjorde en stor del av bröllopsrekvisitan. Uddaporslin och bestick köptes lådvis på diverse loppmarknader i de omkringliggande byarna, vaserna till blomsterarrange-

mangen tillverkades av rengjorda konservburkar pyntade med gamla spetsband. Och brudklänningen uppenbarade sig vid ett besök på ”Suckarnas gång” i Simrishamn.

– Jag såg en vit klänning hänga på en galge bland gamla kärl och redskap. En enkel, vacker sommarklänning precis i min stil. Den äldre mannen i standet berättade att den tillhört hans mor som bar den under 40-talets somrar på deras lantställe. Den satt som vore den sydd åt mig. Och kostade mig 40 kronor.

För det blivande brudparet kändes det mer och mer rätt att skapa vackra ting av det som fanns att hitta i naturen och återanvända sådant som funnits i familjernas ägo i många år men som inte använts på länge.

Guldet till ringarna kom från släktingars avlagda smycken som legat i bankfack i flera decennier. Till festen, som hölls i en renoverad lada i byn, dukades det med vackert broderade linnedukar som föräldrarna sparat från sina föräldrar. Tillsammans med servetterna som bestod av omsydda, vackra kökshanddukar med mor- och farföräldrarnas monogram skapade de en ombonad känsla och blev till en hyllning av kvinnokraft och alla timmars arbete som lagts ner på dessa textilier genom åren.

Det enda som köptes nytt – förutom festdryckerna – var faktiskt Björns kostym. Men även där tänkte paret återbruk. Fast ett senare sådant. Linnekostymen har nämligen använts vid många tillfällen efter bröllopet.

– Och varje gång påminns vi om vår alldeles speciella dag och fantastiska festkväll i ladan tillsammans med våra sextio underbara gäster, avslutar Lotta-Karin med ett leende.

Det är Lotta-Karin själv som illustrerat mönstren på stenarna. Stenar som hon "lånat" från Knäbäckshusens strand. På festen låg det en sten på varje kuvert. En kombinerad dukningsdetalj och minne från dagen. Ett minne som bröllopsgästerna fick lov att ta med sig hem. Vilket också gällde både porslinet och besticken...

TIPS! FRÅN LOTTA-KARIN & BJÖRN

1 Gå på loppis och fynda. Bland annat porslin, glas och bestick. Inte sällan hittar man erbjudande i stil med "Fyll en låda för 50 spann". Porslinet kan gästerna sedan få ta med sig hem om de så önskar.

2 Leta bland det som finns där hemma eller runt om kring dig i naturen. Med lite fantasi kan de mest vardagliga ting bli till fina dekorationer.

3 När det gäller blommor och mat, låt säsongens utbud styra vad som ska bjudas på och hur blomsterarrangemanget ska se ut. Och var inte rädd för att ta hjälp av vänner.

TILLSAMMANS
KOMMER VI
FRAM

För att vi ska kunna tömma dina sopkärl vill vi gärna be dig att se över vägen fram till din fastighet.

Våra bilar har teknik som t.ex. kameror, sensorer och luckor, som vi inte vill riskera att slita sönder på bl. a. grenar från buskar och träd som sticker ut över vägen.

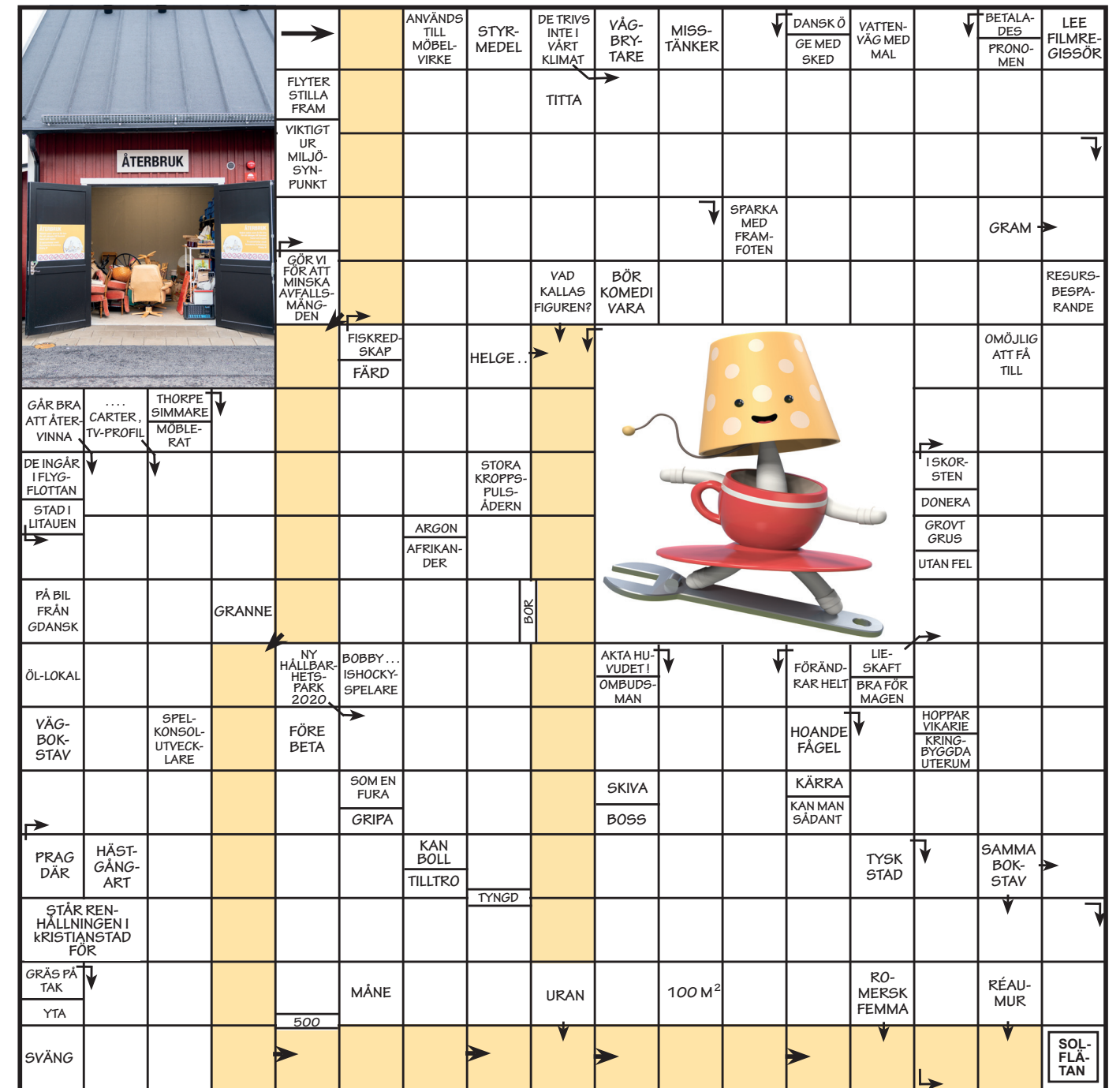
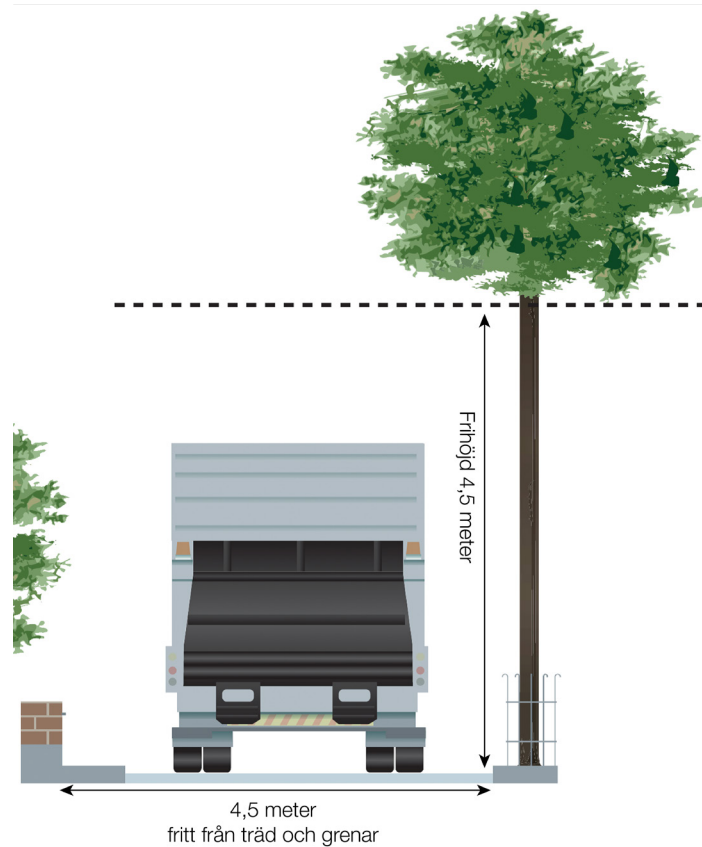
För att vi ska kunna komma fram och tömma dina kärl gäller följande:

- Vägen fram skall vara 3,5 meter bredd och ha en fri höjd på 4,5 meter.
- Lågt hängande grenar skall klippas bort
- Tänk på att lastbilens hjul är bredare än en personbil.
- Vägen där bilen stannar skall ha ett bra underlag så att bilen inte kör fast.
- Om möjligt, tänk på att lastbilen skall kunna vända.

Observera att samma regler gäller för slamtömning.

Om inte vägen är farbar kan vi tyvärr inte köra in och hämta ditt avfall vid din fastighet, utan då måste kärlen istället ställas ut på en annan plats, där vi enklare kan komma fram och tömma dem.

Vänligen kontakta kundtjänst om du har frågor.

Konstruktör: Ulrika Ressar, Solflätan

VINN EN MATKASSE!

Ta en bild på ditt färdiga korsord och skicka den till renhallningen@kristianstad.se
Det går även att skicka via post till Bruksgatan 5, 29159 Kristianstad
5 vinnare lottas fram och får en ekologisk matkasse för 4 personer.

FAKTURA

DIGITAL FAKTURA I KIVRA

Vi på Renhållningen vill minska klimatpåverkan och samtidigt erbjuda dig möjlighet att ta emot dina fakturor digitalt, därför har vi anslutit oss till Kivra. Du som i dag har e-faktura eller autogiro berörs inte av införandet, endast kunder som har pappersfakturor påverkas.

Om du redan är ansluten till Kivra skickas fakturorna automatiskt till Kivra.

Du kan själv styra vilka avsändare du vill ta emot fakturor digitalt från. Det kan du göra när du är inloggad i Kivra.

ÅTERVINNINGSCENTRALER

REGISTRERA DIG I BOMSYSTEMET

Om ditt renhållningsabonnemang står i ditt namn kommer du automatiskt in på våra återvinningscentraler med ditt körkort. Alla andra, inklusive de som bor i lägenhet, kan enkelt registrera sig i bomsystemet på vår hemsida:

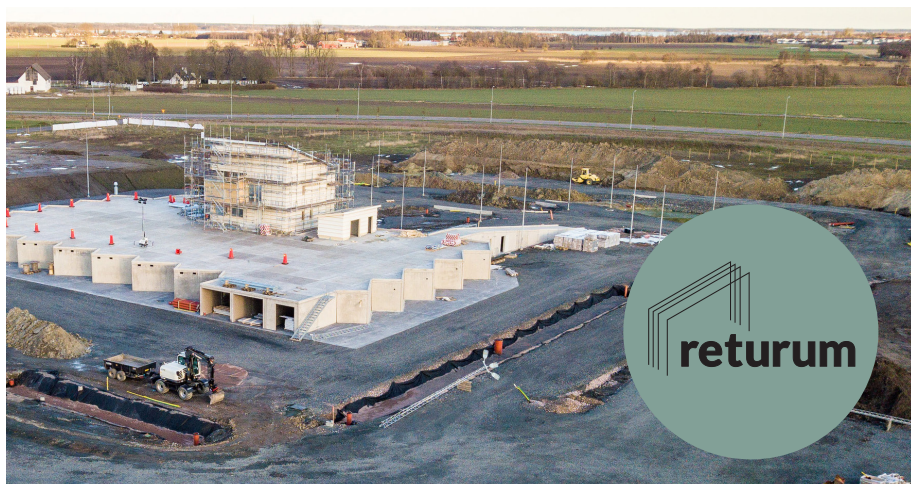
www.renhallningen-kristianstad.se

SOPHÄMTNING

LADDA NER DITT SCHEMA

På vår hemsida finns möjligheten att ladda ner ditt tömningsschema utan att logga in. Skriv enkelt in din adress i rutan på förstasidan för att se när dina kärl töms nästa gång, där hittar du även en länk för att ladda ner en PDF-fil med årets kvarstående tömningar.

RETURUM

INVIGNING 19 SEPTEMBER!

Återvinningscentralen på Kristianstads nya hållbarhetspark Returum byggs för fullt! Centralen kommer att ersätta den befintliga på Snårarp som drivs av Stena Recycling, resten av deras verksamhet på Kretsloppsparken kommer dock att finnas kvar.

Du vet väl om att du kan följa byggnationen på sociala medier, sök efter returum_kristianstad så får du den mest aktuella informationen och statusuppdateringar.

I mitten av september är det dags för invigning, håll utkik efter mer information!